

manstetten, Loče, sv. Križ na Murskem polju, Ruše, Sevnica na Savi, št. Ilj pri Šoštanjju.

Sejmovi na Koroškem. 24. marca Grebinje, Pliberk; 26. marca Milstadt; 27. marca Velikovec; 31. marca Ukva.

Dopisi.

Od sv. Križa na Murskem polju. (Nemaren pismonoša — klobučar). Vsako sredo in soboto prihaja iz Ljutomera naš pismonoša po svojem krstnem imenu „Andrašek“ zvan. Pri raznašanju pisem je pa močno vnemaren. Neka šivilja je gotovo znala, da pismo od njene rodbine vsaki čas priti mora. Ker ga pa le ni hotlo od nikod biti, šla je Andraška prašat. Ali ta njej veli, da o nobenem takim pismu nič nevé. Sedaj se poda ženska 7 ur daleč na pot k svojej rodbini. Tu poižvé, da je pismo uže pred 10. dnevi bilo odposlano. Nevoljna šivilja se obrne domov in gre naravnost nad Andraška in mu se pogrozi, da bo dala pismo poiskati, če ga njej takoj ne izroči. „Eh, kako pa boš ga dala poiskati, če pa ni bilo dano na „recepis“, se zareži Andrašek, segne v neko miznico, izvleče pismo in ga njej da! To pa ni nič novega pri tem človeku. Če mu naročiš, naj bi kaj v Ljutomeru poižvedel, ti prinese precej glasen odgovor: „neje tak, pa ne tak, tak je. Neje toti, pa ne tisti, ovi je. Tak nede, pa tak tidi nede, vem kak bode.“ Andrašek je uže star ptiček, poboljšal se bo težko kedaj. — Lani smo dobili klobučarja, ki se je potem kmalu oženil. Ali zavolj skorajšnjega razpora, večnega kreganja — ropotalo je večasih po hramu, kakor ovo leto pri Plevni — mu žena uide in od njega preseli. Sedaj mu je pa vendar začelo dolgočasiti se, posebno ker je stanovanje prostorno, kar je tudi sam rad hvalil rekoč: „tos is ajn fešer haus, hote fül cimer, „birtšoftarco“ pa moram imeti.“ In res dobi od nekod, česar si je želel. Ali o joj, kmalu se oglasi župan in zahteva domovinski list. To pa je tako udarilo, da je v 3 dneh „birtšoftarca“ nekam preminila, kakor kafra. Klobučar je rojen v Ljutomerskih goricah, stanuje sredi slovenskega ljudstva pa je vendar kazalo, veliko kakor telečja koža, izobesil nad dvermi: Thomas Kollarič, Hutmachermeister; človek bi skoro lahko bral „Kollariš“.

Iz Vuhreda. (Priden zdravnik) 10. marca je bil za našo okolico in sv. Vida, koja slednja večidel spada pod Vozeniško nadžupnijo, res den pravega veselja. V omenjenih okolicah so nalezljive osepnice strahovito razsajale. Ni je bilo skoro hiše, v koji bi ne bil ležal osepničar. V nekojih hišah jih je bilo po več. Nevarščina je bila tolika, da je bil e. kr. okrajni zdravnik iz Maribora pozvan, g. dr. A. Leonhard, ki je zavoljo svojega priljudnega, prijaznega vedenja obče znan. Dobrosrčni g. doktor obiše sleherno, celó najrevnišo in

skrito bajtico. Grozna revščina roditeljev osepničastih otročičev blagodušnemu g. doktorju v srce sega. A kako pomagati? Mila darežljivost našega svitlega cesarja Franca Jožefa je pač vesoljnemu svetu znana. Ni ga niti enega dneva, o katerem bi dobrotljiva roka Nja Veličanstva milih darov ne delila. Ta spomin osrči g. doktorja. Napravi ponižno prošnjo do svitlega cesarja, v koji živo popiše revščino, ter prav zaupno podpore prosi. Očetovsko srce svitlega cesarja se usmili, brez odloga pošljejo g. doktorju 500 fl., da jih nemudno med uboge v okolicah Vuhreda in sv. Vida razdeli. Kdo je bil tega uspeha bolj vesel, kakor g. doktor! Koj pridrdra po železnici v Vuhred, nakupi srajčice, kruha in ostalih potrebnih jedil, ter hiti s podpisanim župnikom in Vuhreškim občinskim predstojnikom, kakor milosrčni Samaritan, iz bajte v bajto. Oj bilo je rajsko veselje, v očeh revnih roditeljev osepničastih otročičev gledati solze prisrčne zahvale! In ko se je povsod obdarjenim povedalo, da so svitli cesar to podporo dati blagovolili, puhtela je marsiktera prisrčna molitev kot zlahna dišava pred prestol trojednega Gospoda Boga za časni in večni blagor svitlega cesarja in vse cesarske rodbine; kratko 10. den marca l. 1879. je z neizbrisljivimi pismenkami najponižniše zahvale vpisan v sreih Slovencev, bivajočih v okolicah Vuhreda in sv. Vida. Srečni podložniki, ki imajo tolikauj milega cesarja, ki jim niso le zapovednik, ampak tudi pravi oče. Med tem ko n. pr. pruski kralj ter nemški cesar, stari Viljelm, prepoveda vsaktero milo prošnjo za podporo, pa naš svitli cesar Franc Jožef neprenehoma svojim ubogim podložnikom milih darov delujejo. Bog nam ohrani našega predobrotljivega cesarja Franca Jožefa še mnogo — mnogo let! Bodi pa tudi č. g. doktorju prisrčna zahvala za ves trud!

Tomaž Mraz, župnik.

Od sv. Lovrenca v Slov. goricah. (Nemila smrt). Naznanjam ti dobrodelni „Gospodar“, da si zgubil večletnega naročnika g. Janeza Suhača gostilničarja, še le 38 let starega, po kratki plučni bolezni. Kako je bil rajni pošten, obče spoštovan in zaslužen mož, dovolj nam je pričal sjajni pogreb v nedeljo 9. t. m. popoldne. Ne samo, da je rajnega spremljala polovica domačinov, šolarji kot načelnika šols. odbora, še mnogi znanci in prijatelji iz sosednih far so se udeležili rajnemu v čast, vdovi pa v tolažbo, za kar jim prisrčna hvala bodi! Čeravno je bil rajni kmečkega stanu, ter le ljudsko šolo pri sv. Andrašu v rojstnem kraju obiskaval, vendar je vsled dobrih hvalevrednih lastnosti v vojaškem stanu pri 5. bataljonu domačega polka Hartung dosegol čast in službo (feldvebelja) narednika. Posebno se je ondi odlikoval kakor prvi in najvešteji učitelj plavanja v gračkem a poznej v tržaškem kopališču. Tukaj na svojem posestvu se je skazal kot razumen poljedelec. Kjer je bilo potrebno in mogočno, tam

je umno popravljaj in poravnaval svoje njive, na primernih, prej še pustih krajih, nasajal sadunosna drevesa, kar bodi mnogim na spodbujno in zgled. Izvoljen za načelnika šolsk. odbora moral je nositi ogromno breme, in ravno to je le rajni zamogel; kajti zavzet je bil za vse dobro in za napredek mlajine. Srčen in pogumen je v kratkem dognal ono, kar so že predniki bili zamudili. Imamo tedaj primerno šolsko stanovanje za drugi razred, — čeravno še prazno po nekej naključbi, — in vrt za sadjerejo. Obžalujemo to veliko zgubo, ker mi tlačeni slovenski kmetje sila potrebujemo takošnih možev, kakor je bil rajni. Bog mu daj večni mir.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Državni zbor na Dunaju je začel zopet zborovati, ker so delegacije v Budimpeštu dokončale svoj posel in dovolile vse, kar se je tirjalo zavolj Bosne in Hercegovine. Pravijo, da bodo poslanci zborovali do sred leta. Ti gospodje nam uže res preveč dolgo posedavajo na Dunaju, a premalo koristnega sklepajo tako, da bi se kaj poznalo. Zato se pa povsod množi število mož, ki pravijo, če si ljudje prihodnjic ne izvolijo boljših poslancev, potem bi boljše bilo, ko bi se vse izvoljavanje ustavilo. Dače povekšavati in dolgove delati znajo ministri tudi brez poslancev! Minister Taaffe bil je te dni na Gališkem in je obiskal grofa Potockija, katerega bi rad za prihodnje novo ministerstvo pridobil. Na Českem pa tudi drugod prosijo ljudje za postavu zoper uže judovski predrzne oderuhe. Nedavno se je visok uradnik ustrelil, ker je polagama postal 7000 fl. dolžen sa na posodo dobljeni kapital 700 fl. Koroška kmetijska družba je ministre poprosila, naj ne iztirjava od kmetov dolžne dače strašno oestro sedaj, ko nimajo za kaj denarjev dobiti, ali če ga imajo, pa jim ga je treba za druge silne reči p. za nakup semena! V Trstu so zaprli urarja Fabricija, najhujšega lahona, ki je nedavno strašno veliko bombo zažgal pred vratami velike kosarne! — Ogerska dežela je v žalost potopljena zavolj nesreče, ki je zadela mesto Szegedin; 35000 prebivalcev se je uže izselilo, 2000 mrtvecev so pokopali, voda pa sedaj pada in druga mesta so všla nesreči, ki jim je žugala, mnogo Szegedinčanov, prej bogatih, sedaj milošnjo prejema, da gladu ne umerjejo. Med dobrotniki za ubožce nahajamo skoro vsa večja mesta po cesarstvu in med zunanji sv. očeta Leona XIII., ki so poslali 5000 frankov zlatih. Vkljub ovim dogodkom v nesrečnej deželi pa kalvinec Iranyi v državnem zboru ogerskem tirja uvedenje civilnega zakona! Tudi nova postava o pomagjarenju vseh šol na Ogorskem se je predložila. Hrvati imajo s Magjari ponoviti zvezo in nagodbo, pa Hrvati se nekako po malem in neradi na delo spravljajo, ker le preveč nemilo čutijo magjarsko gospodstvo, pod

ktero so prišli vsled nagodbe l. 1869. Hrvati plačujejo, da vse smrdi, Magjari pa zapovedujejo.

Nova Avstrija. Kristijani so uže precej nevoljni, ker jih turški begove hujše tlačijo, kakor poprej. Železnica iz Broda do Maglaja se je do delala, šinje do Žepeč se ravnokar polagajo. Bosenski škof frančiškan preč. o. Paškval Vujčić je stolico preselil iz Soteske v Sarajevo. Od naše vojske je 26 bataljonov pozvanih nazaj, tje poslanih pa bo 9 novih.

Vnanje države. Človeško kugo na Ruskem so srečno zatrli. Nemški cesar, stari Viljelm, je v lastnej hiši padel in boleha, tudi ga moči jako zapuščajo. Mogoče, da ga sedaj smrt stisne. Potem se utegne na Nemškem marsikaj prenarediti; bržčas tudi Bismark ne bo smel tako robato razsajati, kakor sedaj. Čudno pa je, da so francoski listi zasledili nove spletkarije Bismarkove: ta nemirnež hoče neki s Francozi in Avstrijo tako pogoditi se, da bi prvi vzeli Belgijo, mi Albanijo, Novipazar in Macedonijo do Soluna, on pa bi med tem bogato Holandijo pohrustal. Italijani iščejo zveze z Rusi. Španjski kralj je pozval novo ministerstvo in razpisal nove volitve poslancev in starašin. Grki tirjajo od Turka zopet Janino in kos Tesalije, ali Turk se dela, kakor da bi tega nič ne čul. Rusi so se pred Turki iz Adrijanopelna pomeknili nazaj proti Mustafi; 20.000 bolgarskih rodbin pa se uno seli v Rumelijo in Bolgarijo iz dežel, ki še sultanu ostanejo. Pod Turkom nečejo biti. Še celó sultanovega namestnika v Rumeliji ne mislijo trpeti Bolgari, ker se povsod orožajo in turškemu finančnemu uradniku Nemcu Schmidtu kljubujejo. V Slivnem bi ga bili gotovo natepli, ko bi ga ruski vojaki ne bili ubranili. Angleško brodovje je odjadralo iz bližine Carigrada in se podalo v Galipolj. V Afriko so Angleži uže spravili nekaj pomoči generalom, ki so prišli v stiske v vojski proti Zulu-Kafrom. V Afganistanu bi radi z novim vladarjem Jakub-Kanom sklenoli mir, ker jim žuga uže zopet druga vojska, to pa od Birmanskega kralja zadi za Indijo. Kako sebični kramarji da so Angleži, nam dobro jasni to, da so celó angleški trgovci Zulu-Kafrom prodali in pripeljali 890 pušek in 50.000 patron, tedaj zoper lastne rojake!

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

XIII. Od Žepeč zvozi se mnogo umetno zdelanega lesa po Bosni v Slavonijo, Srbijo in celó v Banat. Žepčani razumijo izdelovati posebno dobre priročne mline za kavo mljeti, pečajo se še tudi precej radi s poljedelstvom, vrtnarijo in živinorejo. Najbolj neki lan štimajo. Nekdanja močna tvrdujavica je sedaj skoro popolnem zapuščena.